

Incipit liber de vita et morte Aristotelis
omnium philosophorum principis

Acute causa rerum rector sine pausa

.i. effect⁹ dꝛ q̄libet creatura

Quius factura fertur queuis genitura

entia pducēs poīa tpa

Omnia naturans. quis per secula durans

tribue diuinā throno sapiam

Dirte mibi diuam celi de sede sophiam.

habitatē scz laboris 7 vite

Regnantem tecum. sit in isto tempore mecum.

adunās subsidia

De bene pfortans. simul atq; iuuamina portans

intellect² apta .i. 2 grua

ens per que nata mea scribere sit tibi gr

scz de arestotele intellect? stupē

De sapiente viro: cuius co

illuīasti diuīne s^c hoies .

Lustrasti diue super omnes philosophie

6^a arestorelê .i. corruptiū mortꝝ dolorose

n fractum leti per flebilis act

ſc3 iuſticia

Aduentus proles diuini veri quoque solis

s^c xpiane luxisset

Post se liquisset, fidei q̄ vi micuisset

existimat scie

Creditur a multis doctoribus artis adultis

s^c xpiane illūinās cordis subtilitatē

Ex fidei lumen illustrans mentis acumen

scz ꝑ hereticos agnouisset vtiliorē

Defensatorem vix sciuisset meliorem

Hic est liber de vita et morte Zoroastri. qui prima sui diuisione di-
 uidit in duas partes. In quarum prima determinat de origine Zoroastri. quā
 ad partes 2 locū. et de gestis circa suū discipulū Alexandrū magnū.
 In secunda po. pre determinat de multiplicibz sententijs ab eo inuentis et
 in duobz voluminibz collectis. ibi. (Inde sua propria) Prima po. pars
 adhuc in duas diuidit partes. scz in p. hēmu. et in tractatū. Tractatū

Arestotelis

vero incipit ibi (Nomen arestotelis dat zc) Prohemium vero a principi libro in quo diuinum imploret auxilium. incipiens a commendatione diuine maiestatis. Dicens q deus sit omnium rerum causa z gubernator primum. qz si ipse sua manu abstraheret. omnia in nihilum caderent. Propterea postulat autor sapientia de sede sue magnitudinis. p quaz pfectus posset describere vitam sapientissimi Arestotelis. qui si non fuisset mortuus. sed in vita pseuerasset vsqz ad verbi dei incarnationem (qui est verus sol iusticie xpus deus noster) opinantur multi doctores antiqui. q per lumen fidei ad supernaturalia intellectum illuminatis fuisset factus fortissimus oppugnator contra hereticos u fallas in christianam religionem hereses

Dubitat primo circa textum. verum deus sit omnium rerum causa productiua. Solutio sic. pater primo autoritate Genesis primo. In principio creauit deus celum z terram. Sed nomine celi intelligitur vniuersorum creatura. ergo omnia p ipsum facta sunt. vt dicit Iohannis primo. Ratione autem sic patet. nullum agens finitum potest ex nihilo aliquid producere. sz omnis creatura est finite virtutis. solus autem deus est infinitus: ergo non est mundus productus a creatura. sed a deo creante. Confirmatur autem sic. quia omnis creatura agit per motum. qui necessario presupponit subiectum ipsius motus: ergo ad minus illud subiectum non potest creatura producere. sed solus deus.

¶ Arguitur. Dicit primo philosophus ex nihilo nihil fit. sed ante mundi creationem nihil fit. ergo non potuit mundus postea produci. Dicendum q per virtutem naturalem ex nihilo non potest aliquid fieri. sed bene p virtutem supernaturalem.

¶ Contra. per virtutem supernaturalem non fit aliquid ex nihilo: ergo zc. Ans probat. qz anima est res supernaturalis. tamen non potest aliquid ex nihilo producere. Dicendum q licet anima excedat naturam proprie dictam. ipsa tamen est sub natura communiter accepta. z est finite virtutis. z sic non dicitur simpliciter supernaturalis. z p consequens non potest esse principium productiuum aliquid ex nihilo. sed semper producit ex aliquo presupposito.

Dubitat secundo verum in omnibus operibus nostris diuinum sit implorandum auxilium. Dicendum q sic. Pater primo autoritate Boetii in tercio de consolatione philosophie. prosa nona dicentis. Sed cum vti in theatro platonem inquit nostro placet. in minimis quoque rebus diuinum debeat implorari presidium. qd nunc faciendum censet. vt illius summi boni sedem reperire mereamur. Inuocandum inquam omnium rerum patrem: quo pretermisso nullum rite fundatur exordium. Quos niani vt scribitur Iacobi primo. Omne datum optimum z omne donum perfectum de sursum est descendens a patre luminis. apud quem non est transmutatio. neque vicissitudinis obumbratio. Augustinus dicit. Res non tam eruditus. nemo tam doctus est. qui superna illustratione non indigeat. Ideo inquit Gregorius Nisi intus sit qui doceat inuicem.

De vita

doctoris lingua laborat. Ideo autor noster implorat deus pro sua sapientia de sue magnitudinis sede ut secum laboret. ut opus intentum in salutem et consummatum finem deducat. Ubi notandum quod tria requiruntur ad petitionem audiendam. Primo requiritur potentia. Secundo voluntas. de quibus in quarto de consolatione philosophie dicitur Boetius. Duo sunt quibus omnium humanorum actuum constant effectus: scilicet voluntas et potestas. quorum si alterum desit nihil expleri queat. que omnia sunt in deo verbo sue virtutis portante. ad Hebreos primo. Tercio requiritur scientia. que est in deo quem nihil latet. ut patet ad Hebreos. iij. Omnia nuda et aperta sunt oculis eius.

Arguitur Divinum auxilium implorare non est semper necessarium homini. quia homo est perfectior rebus naturalibus. sed res naturales sine tali invocatione perficiunt sua opera. ergo etc. Dicendum quod tales operantur ex necessitate nature non habentes liberum arbitrium et intellectum per quas potentias possunt in deum tendere. sicut est in homine. ergo homo implorat ab utroque auxilium. sicut dicit Apostolus secunda ad Corinthios. iij. Non sufficientes sumus aliquid cogitare ex nobis. quasi a nobis. sed omnis sufficientia nostra a deo est.

Quem videtur Aristoteles fuisse maximus fidei christiane defensor. scilicet usque ad tempus plenitudinis seu incarnationis christi virisset. Idem quod sic. ut vult autor noster in sua. Cuius ratio est. quod heretici insultrabant per fidem christianam et subtiles rationes philosophicas et logicas. sed aristoteles habuit omnium rerum naturaliter per quoscumque notitiam. si fuisse in fide instructus deprehendisset illas rationes sepe fuisse fallaciter adductas. Unde intellectus capitis inobsequium fidei. sed subtilissimum intellectum inter omnes creaturas sub sole existentes habuit Aristoteles. ergo fuisse maximus hereticorum oppressor et destructor: si ad tempus christi seu postea virisset. Consequenter patet: quod supernaturalia dante secundum dispositionem naturalium cum conatu hominum.

Arguitur. ubique est equalitas ibi non sunt gradus maioris vel minoris perfectionis. sed intellectus Aristoteles est equalis intellectui aliorum hominum. ergo etc. Minor patet. quod intellectus Aristoteles et aliorum hominum sunt eiusdem speciei. que est anima et indivisibilis. Dicendum quod licet specie conveniant. differunt tamen in gradibus individualibus. in quibus Aristoteles alios homines incomparabiliter exercebat.

secundum proprium per copiam
Omen Aristoteles dat virtutum sibi moles

secundum proprium cultor
Quarum cultuius fuerat ipse modo divus

per excellentiam secundum aristotelem
Anthonomasia dat ei de philosophia

aristoteles accipit scientiis iuvamen

Qui capit nomen per amoris in artibus omen
sic dicitur propter quam rationem

Philosophus quare signatur nomine clare

Arestotelis

Hic autor ponit duplicē noiationē Arestotelis. scilicet propriam et communē
et rationes earundē dicens. q̄ Arestoteles illo nomine noiatuſ est ppter
constantia virtutū et multitudinē: quod p̄t̄ ex interpretatione hui⁹ nos
minis arestoreles. Dicit̄ em̄ ab ares qđ est virtus et stoſtas stare. qđ
constas in virtutib⁹. quaz p̄cipuus erat cultor. Tunc ibi (Anthono
masia) Dicit q̄ idem arestoreles appellat⁹ est philosophus. qđ quidē
nomē licet plurib⁹ conueniat. tñ ipsi soli cōuenit p anthonomasia. quia
ipse (quare nomine philosophi designat⁹) maximus scientiaz fuit ama
tor. vt p̄t̄ in suaz scientiaz traditionib⁹
s⁹ arestoreles ex gēte virtutū sptendēte

Grecus qui gente laudum titulis redolente

Preclarus vita. patrioq; loco stragerita

Alcomachi filius. artis granitate probatus

Doctor erat regis magni: moderamine legis

Qui prope mundum totum vastumq; rotundum

Pulchre subiecit sibi. quod sapientia fecit

Huius doctoris: cuius fuit vndiq; moris

Regem munire doctrinis. seu redimire

Consilij dote sani prope sue remote

Longe scriptura. prope sed per verbula dura

Dogmata qui menti dederat iuueni tamē enti

Hic autor ponit occasionē dicti prioris. scilicet quare arestoreles dicit⁹
est amator sapiētie. ideo scilicet quia natus est de gente grecor. a quib⁹ sa
pientia orta dicit⁹. de quadā ciuitate natus que dicit⁹ strageria siue stra
ges. cui⁹ pater fuit Alcomach⁹. Tūc ibi (Doctor erat) dicit q̄ Are
storeles ppter multas doctrinas et p̄tutes erat factus magister Alexā
dri magni. qui paucis t̄pib⁹ (vt eius narrat hystoria) totum mundū si
bi subiecit per sapientia sui m̄gri Arestotelis. Tūc ibi (Cui⁹ fuit vn
dīq; moris) notat diligentia arestorel⁹ circa suum discipulū Alexandrū
dicens. q̄ dedit regi bona consilia presenti et absenti. in p̄pinq̄o vel in
remoto. absenti quidē per l̄ras. presenti vero p dura verba. cui⁹ doctris
as (quis Alexander esset iuuenis) memorie renaciter p̄mendauit

De vita

Dicta illius phi ^{fideli} pſidera
Carmina pithagore ^{fido} circumspecte more
illius phi ^{autoritates} vide tradita
Empedoclis dicta nobis ^{concerne} relictā
^{sicut intelligis} illius phi ^{doctrinis}
Uttere ceu sentis anaxagore documentis
^{attende} illi philosophi

Conspice: leucippus socrates democritus hyppus
omne illud qđ dixerūt ^{sciūm?} scia splēdere
Quicquid dixere. quos ^{non} iminus arte nitere
^{ille pbs} ^{ille pbs} ^{intende}
Quod scripsit plato et heraclitus ipse probato
^{s^e phi} ^{sciaz} ^{pleni}

Uel reliqui cuncti doctrine nectare puncti

Hic confirmat quod supra dictum est. qđ antiqui nihil sentēcialiter
tradiderūt. dicens hoc posse patere inspiciedo dicta diuersorū philoso
phorū. qui nobis aliquā noticiā tradere intendebāt. scz Pithagore
Empedoclis Anaxagore Leucippi Socratis Democriti z Hyppi
et quorūcūq; aliorū scripta. in quib; nihil nobis certitudinalit̃ relis
tum inuenire possumus

^{s^e phis} inuenire
Nil poterit scire de dictis vel reperire
^{s^e aristotele} sapiētis scripsit poterit ppari
Huius quod gnari dictis queat assimilari
^{s^e commentū} ^{s^e dictis} ^{adiunctū}

Immo maritatum sit eis simul associatum
^{referā} ^{s^e aristoteles} ^{i. monstrū}

Ut dicam vera. dici valet vna chimera
^{s^e hoib;} ^{s^e arist.} ^{i. cōiter}

A multis vnde manet ipse vocatus abunde
^{s^e phos} ^{sapiētes} ^{i. p̃cipuus}

Quos gnaros scimus preceptor scribaq; primus

Hic autor commendat Aristotele ab excellenti ordine in suis doc
trinis obseruato. dicens qđ nihil compilatū vnq; ab antiquis philoso
phis potest dictis Aristotelis comparari. in quibus tam ornatus p
cellus est atq; firmus. quasi esset matrimonialis copula in suis dictis.
que nunq; dissolui potest nisi p mortem. cuius dicta se habent in cōpa
ratione ad aliorū philosophorū doctrinas. sicut chimera (qđ est anis
mal fictum) se habet in cōparatione ad cetera animalia in rez natura
subsistentia. quorū comparatio est sicut entis ad nō ens. que in infinitū
sine cōparatione distant. Et tanq; primus omnium philosophorū in
dignitate sciētiāz erat dictator.

Arestotelis

Alexādrī .i. multiplicē fructus
Regis pellei diuerse maneriei
liber approbat illi⁹ poete s^c codex vocatur
Lodex testatur. galteri qui recitatur
apte ope^r modus alexādrī diuerso^r
Clare gesto^r series regis vario^rum

s^c fuit dñs quia mūdi ille troian⁹
Quod mirum. rector quoniā fuit orbis vt hector

Hic psequenter dicit. q^d liber gesto^r regis pellei (.i. Alexandri mag
ni qui dicit pelles a quadā ciuitate. quē librum Sualterus poeta cō
scripsit) cōmendat varijs modis ipm arestotēle. in quo quasi miracul⁹
iose dicit fore factū. q^d ipse Alexander velut ille fortis ac magnanimus
Hector totum sibi subiugauit mundū per cōsiliū et prudentiā mag
istri sui Arestotelis

s^c alexādrū gubnat s^c arestotel⁹
Quem rexit tanta vere sapientia. quanta
pacta s^c hoim habita
Præterita vita nunq^m fuit antea scita

Hic cōmendat Alexandrū ex sapientia sui magistri quē sibi elegit
dicens. q^d tanta erat sapiētia ipsius Arestotelis. q^d priorib⁹ temporib⁹
nullus sibi similis existerat. de quo habetur memoria hominū. Prop
terea solet dici. q^d tria maxima ingenia naturaliter loquēdo fuerunt in
istis tribus. scz Arestotele Salomone ⁊ Alkerto. qui omnīū alio^r p^hi
losopho^r cognitionē excedebāt. dempto solo xpo cum eius matre

s^c aresto. originē diuine adhibuit finem sapiētie
Hic ortum diuine dedit portumq³ sophie
s^c sophie intellect⁹ p^r s^c arestotel⁹

Inuentrix cuius dici mens quāt satis huius
antiquo^r sapiētū

Predecesso^r nullus quoq³ philosopho^r
vltimo aliqd scripsit scie pncipia stabilitate

Umq³ quid dixit. artis quod limina fixit
s^c scie aliqd esse poterat

Vel vere partis. quod fore quīerat artis

Hic autor cōmendat Arestotēle ex sua ordinata intētionē dicens
q^d in principio vite sue dedit operam philosophic. quam vsq³ ad finem
vite sue continuauit. Qui per suam sapientem diligētiam conscripsit
omnium scientia^r ⁊ artium principia. de quibus nullus philosopho^r
(qui ante Arestotēle fuerunt) fixe ⁊ firmiter aliquid tradiderat in alijs
qua scientiarum

De vita

.i. summationē fecit sciētis .i. phoz
Et complementū dedit artibus ipse scientum
artes impleuit s^e phs excessit
Quas consummauit ita q^d cunctos superauit
scia ornatus s^e phoz scz pfecte
Arte decoratus. quia nullus eum comitatus
arestorel^e causa ppositis
Ipse dictis specie breuitatis amictis
.i. aliqd potuit
Addere quid sciuit. preualens quod dicere quiuit
capi s^e aresto. rez naturas
Sumi quin possit ab eo qui res bene noscit
aliq^rpe inueta sua dicta
Unquā comperta nec sunt sua verbula certa
in se hīc falsitatē
Errorē sapere. falsi quicq^{ue} vel habere
oē illud qd pposuit pbauit
Quicquid contexit rōnis lumine rexit
rā magnā sapiām supremā
Tantam virtutem summā quam dico salutem
habere s^e aresto. mirabile
Posse tenere virum constat super omnia mirum
p^rueros cursus
Super mortalis solitoq^{ue} status animalis
quare magis sine pctō diuinus
Lur dici potius debet sine crimine diuus
p^ritate manifesto
Quā mortalis homo. quod pro vero tibi promo
asserere
Non est humanum. non est quoq^{ue} dicere vanum
nullo tpe errare deificā
Alunq^{ue} peccare. diuinum disce vocare
agregatio phoz
Sicut errorum tota caterua priorum
s^e ignorācie ābulasse p^ritatē parū sciuisse
In tenebris ille. veri modicum quoq^{ue} scisse
splēduit .i. arestoreles disposuit
Sed postq^{ue} luxit preciosa diecula: direxit
s^e arestorelē sapiētia
Hunc. que prudentē nobis heliconā tenentem

Stren

ph gentili
 genti tenebr
 nota nobis
 arestore
 duce frui
 arestoreles
 pfecte ab alijs tr
 pfecte posteris
 addere aut eti
 in cuius etia
 quod quia firmis
 excellentiam supe
 rioris q^{ue} homo. qu
 humanum. q^{ue}
 phozum e
 quo studeban
 is
 agnalis
 malis riuos t
 riu
 multos. qui
 nobis
 magnus arde
 vorem summu
 sider p planeta
 in uelut venus
 te
 morte: quo flos
 die
 ventulum fore se
 frondib
 nimis rar
 pducit
 poma distillan
 pulch^r fruct
 inuolunt germ
 s^e bolm
 cu nuncum spa
 m. dicit q^{ue} arestore
 mas sapientum. qu

Arestotelis

^{pplo gentili}
Lux patuit genti tenebrarum fece furenti

^{erranti}
^{successio}
Posteritas nota nobis est etiam sua tota
^{adiuta arestorele}

Tanto fulra duce fruitur tantum modo luce

Dicit autor q arestoreles tanto lumine scientie erat instructus vt
scientias imperfecte ab alijs traditas ipse psummaaret et artificialiter
in scriptis relinqueret posteris. ita q nullus phoz post euz suis dictis
aliquid valeret addere. aut etiā aliquid dicere qd ex suis scriptis origi
nem nō haberet. In cuius etiam dictis nō potest inueniri aliqua falsi
tas: qz semp sua eloquia firmissimis rōnibz stabiliūtur. Qui propter il
lius virtutis excellentiam super ceteros mortaliū hominū status ap
pellari debet deus qz homo. quia in suis dictis non errauit. quod por
us est diuinū qz humanum. Et hinc est q eius elucēte doctrina igno
rantiam gentiliū phozum effugauerit. Cuius ducis beliconā ab he
licon monte (in quo studebant) dicta sapientia ducit nos sine errorē in
viam veritatis

^{originalis}
Lux est fontalis riuos sapientibus alis
^{turbis}
^{riui}

Effundens multos. qui ptemnant bene stultos

^{s valde nobilis}
Est nimis insignis ardens lucens simul ignis
^{splēdes}
^{sol} ^{spendorem}

Titanfernozem summum sapiensqz nitozem

^{sol} ^{splēdet} ^{planeta} ^{splēdere nescit}
Qui dum lucescit venus ipsa nitescere nescit

^{onici}
Flos suauis more: quo flosculus omnis odore
^{lerat} ^{esse}

Saudet perfusum fore se: sapientis ad vsum

^{frondibz} ^{pinguibz}
Arbor pulchra nimis ramis insignis opimis
^{pducit}

Diuinum poma distillant. cuius aroma

^{pulchz} ^{fructū} ^{pducēs} ^{pciosum}
Pratum formosum germen tribuens generosum
^{recreans} ^{s hoīem} ^{sociatū}

Oblectans eunctum spaciando pie sibi iunctum

Hic autor dicit q Arestoreles bates se ad instar fontis scaturien
tis inter turmas sapientum. qui in eius pparatione riuuli dicuntur. Ipse

De vita

em est vt ignis lucens. reliqui vero igniculi ab eo splendore sciarum ca-
pietes: lucet in qua in perspicua veritatis eroditione ardet in erro: un-
est stiparione: ideo sol pgrue appellatus est. quia sicut ceteri planete lu-
men a sole per se luceute recipiunt: ita omnes alij philosophi veritatis
notitiam ab xrefortese suscepunt. ipse em arbor: est in quo ceteri tan-
q̃ in arbore rami radican- tur. cuius poma redolentia sunt scientie fruc-
tificantes magnam felicitatem. Qui est pratum formosum diversitate
fiorum: id est scientiarum plenum: germinans summe vltime felici-
tatis cognitionem

norma splendida
Regula nature diuino fulgida iure
paradigma aptū
Exemplar gratum dante natura creatum

In rebus factum summum q^d noceret acutum
regula piratis ornataissima sp^e
 Iusticie norma veri pulcherrima forma
camera excellētis thesaur⁹
 Cellula virtutis supreme gaza salutis
peritoꝝ
 Gloria doctorum seu gratia dispulorum

Artis dulces decus fuit iste per omnia grecus
 plura p̄ q̄d dicā tribuā
 Cetera quid referam laudem sibi si dabo veram
 deficiet dicēdo tremet
 Lingua vacillabit narrando stilus trepidabit
 obid p̄rute dicat
 Cur concludatur plenus q̄ laude feratur
 s̄ p̄rute loq̄
 Plus habens q̄ fari poterit scriptore notari

Hic dicit q^d Arestores diuino sui intellectus lumine exemplar p^{er}fectissimum inter omnes creaturas rationales fuit creatus. qui iusticia prepollebat. in cuius conspectu neq^{ue} lucifer neq^{ue} hesperus preclarior existerit forma veritatis impermutabilis ab omnib^{us} desiderare. came^{re} ra^{ti}o omnium virutum. thesaurus salutis supreme. gaudium doctoru^m & solamen discipulorum. splendor omis artis. qui de grecis ortu^m suscepit: cuius laudem si quis enarrare intenderet. lingua balbuerit. stilus deteriorabitur. quapropter eius laudis plenitudinem ingenio comp^{re}hendere. vel sermone explicare. seu calamo scribere nulli vnoq^{ue} mortalium hominum conuenire potuit.

Arestotelis

^{p^{er} hec s^{ec} dicta}

Fide sua propria referam de philosophia

^{obsequa secretarij}

^{tribuit}

Humina summiſſe cui donauit pater iſte

^{dei}

^{ſine}

Luius ſecreta penetrans. que ſunt ſine incta

^{agnitioe}

Veri notitia dici vult philoſophia

Vel diuinorum ſcitus ſimul inferiorum

^{ſeſſos}

Que laſſos animos ſolamine preſtat opimos

Nic autor incipit determinare de multiformi ſcientia tradita ab
Areſtorele dicens. q^{uo}d deus omnium reru^m pater areſtoreli tanq^{ue} ſecrario
ſuo praeſtat poteſtatem cognoscendi ſecreta ipſius nature. Et etiam ill^{orum}
larum reru^m que ſunt ſine fine. vt celum . angeli deus. Ideo dictus eſt
phus a philoſophia. cuius veram ipſe habebat notitiaz. quia dicit au
tor q^{uo}d habuit veritatis notitiam vel ſcientiam ſuperioru^m ⁊ inferioru^m
quia dicit hunc mundum ſuperioru^m rationib^{us} neceſſario gubernari. Cu
ius philoſophie effectus eſt animas laſſatas per tenebras ignorantie
reficere lumine veritatis

^{diuiſa s^{ec} hoib^{us}}

^{ſcita}

Iſta bipertita multis poterit fore ſcita

^{familiaris}

^{precipiens}

Instrumentalis ſimul eſt ac imperialis

^{diuiſa}

^{ratione}

^{eſſe}

Prima bifurcata ducatur vult fore nata

Grammaticae partes logicęq^{ue} nouit artes

^{illa ſciam}

^{ſubſidium}

Grammaticam lingue dic auxilium dare pingue

^{dum eſſe}

^{loq^undo}

Subtilis quando fore debet verbum ſando

^{faciendi lras}

^{s^{ec} p^{er}ba noſcedi}

Eſt ars ſcribendi bene ſeu prolata ſciendi

^{ſecreta}

^{munia}

Iſtus archana quibus ſunt quotidiana

^{areſtoreles}

^{auxilium}

Proſter ſcriba tamen dat eis exile iuuamen

^{curpe}

Nullum nam bellum ſedum dat ei ve libellum

Aristotelis

Philosopho logica multum reperitur amica
 talis scia valde amicabile
 p qz vtilis famular

Tantum namqz pie deseruit philosophie
 intelligis peticus doceat p qz vitia spernit

Præis quid dicat. per eam quoniã mala vitat
 mediocia certe refutat pgnitio pntatis

Falsaqz reuera refugit speculatio vera
 ordinat s' specula' aiam intellcū cupientē

Dirigit hec mentem ratione vigere volentem
 possit deniare falsitate defedare

Ne queat errare. vel falso se maculare

Hic dicit auctor. q philosophi z pntatis amatores multū diligunt
 logicale sciam. cuius hanc dicit esse rōem. qz subseruit intellectui ad ha
 bendū cognitionē totius naturalis phie. Diuiditur em̃ intellectus in
 practiū qui docet bona operari z mala vitare. z speculatiū. cui⁹ est
 veroy cognitionē acceptare. z errorem falsitatis fugere. Et q̃ntum ad
 vtrūqz logica est intellectus directiua. qz habet viam ad principia om̃i
 nium aliarum scientiarū. z sic in operabilibz nō deformat affectum. nec
 in speculabilibz defecat intellectum

Ista modum dedit. cui tota scientia credit
 s' logica tribuit capere cū alijs

Sumere discendo quam cum reliquis reprehendo
 cognoscunt difficulti' scia parē

Proscuntur peius ars in simul et modus eius
 qre interroget scia s' logicā. s. scia imitetur

Lur si queratur. ars istam queqz sequatur
 splēdescat logica

Ordine. rectillo fulgescat et ista sub illo
 sciam dimittere nequit

Qui logicam suescit postponere discere nescit
 logicū parē stulto esse refero

Hunc simile medico non frunito fore dico
 medic⁹ sanat inspicit in vltio

Qui curat primo. librum sed vilit in ymo
 intuet infirmū esse

Conspicit egro. um rediens mortis fore totum
 adest in foribz ista deceptio

Dors est in cista. quotiens res luditur ista

De vita

Hic dicitur q. logica tradit modū sciendi in acq̃sitione omnium aliarū sciētiarū. q. modus sciēdi est p̃ponendus ante actualē acq̃sitionē sciētiarū. q̃a absurdū est sit querere sciam z modū sciēdi. Et ideo volens habere sciam imitetur artis logice precepta. q. sicut verillū est signum victorie. ita existens instructus in logica habet in se signum potestatis in colligendo omnes alias sciētiās humanitas haberi possibiles. Hec autē logica est talis nature. q. eruditum in ea semp facit velle studere. sine qua si quis veller accedere alias sciētiās. phisicas videlicet z metaphisicas. medico inexperto similis est. qui primo visitat egrotum volens ipsum curare. z postea inspicit libros medicinales. rediens autē in ualuit morbus. z infirmo incurabili effecto postulat pecuniā. p̃mittēs ei sanitatem. asserens de falsa recuperāde sanitatis dispositione. itaqz deludens hominē. Sic in alijs scientijs proficere volentes absqz logica non pueniunt ad sanitatem p̃fectam intellectus. sicut nec medicus peruenit ad sanitatis recuperationē

scz arestoteles s^c scie dedit modū amicitie
philosophus logice tribuit moderamen amice
s^c logicā impleuit inchoauit p̃tinuauit
Quam consummauit inceperit et mediauit
zposuit p̃ciosas in p̃ncipio .i. libnū predicamentoz
Edidit eximias in primis cathegorias
denario terminat

Sub numero deno causat in ordine pleno
.i. substantia esse q̃ritas q̃litas relatio
Est substans natum fore quantum quale relatum
actio passio q̃n ubi habitus positio
Tangens passiuum nunc hic retinens positiuum

Hic dicit autor. q. logicalis sciētia est quasi gubernatrix nō per modum p̃cipientis sed famulāris in cōparatione ad omnes alias sciētiās. Quam Arestoteles inceperit cōtinuauit. z finaliter perficiendo eam cōpleuit. qui in primis tradidit perlucide noticiam decem p̃dicamentoz. que sunt substantia quāritas qualitas relatio actio passio quādo ubi habitus z positio.

quinqz .i. vniuersalibz famulat doctrinis
Quinis portentis horum seruit documentis
ille phs sine qbz inscius illi⁹ scie .i. qliter s^c est
Porphirius. sine quis ignarus logice quiuis
.i. spēs .i. accēs differētia
Forma genusqz cadens pprium differēqz cadens
s^c vltia .i. mōstra platonis doctrinā
Hec sunt portenta platonica per documenta

De vita
Porphir
scz arestoteles
philosophus
Quam consummauit
Edidit eximias
denario terminat
Sub numero deno
Est substans natum
Tangens passiuum
Hic dicit autor.
quinqz .i. vniuersalibz
Quinis portentis
ille phs sine qbz
Porphirius. sine
.i. spēs .i. accēs
Forma genusqz
s^c vltia .i. mōstra
Hec sunt portenta

Arestotelis

Hic dicit q̄ Porphirius tradidit noticiam quinq̄ vniuersaliū. que sunt genus species differētia p̄prium z accidens. quoz noticia vtilis est ad habendū predicamentoz noticiam. vt patet in principio sui libri. si ne quoz vniuersaliū cognitione nihil potest sciri in logica. hec aut vniuersalia fm̄ Platonis doctrinā sunt monstra. quia deficiunt a suis perfectionibz. quia fm̄ ipsum sunt per se subsistentia. z ita nō possunt singularibz dare esse nomen z rōnem. quod tamē fm̄ veritatē eis conuenit fm̄ diffinitionē vniuersalis. qua dicit̄ Vniuersale est vnum plura in multis. i. singularibz seu inferioribz

i. sex i. stilo

Principijs senis subtili scemate plenis
porritan? famulari inuētus

Istis gilbertus est deseruire repertus
illa terra i. episcopalis

Anglia natalis sua patria. pontificalis
dignitat? s̄ gilbertū

Colminis ornatum. in quem dedit atq; pbatum

Hic dicit q̄ Gilbertus porritan? p̄posuit librum sex principioz. que Petrus hyspan? appellat postp̄dicamenta in summulis. quoz intelligentia maxime difficultatis est. p̄pter debilem entitatē talium principioz naturis rez puenientē. Iste aut Gilbertus fuit in anglia natus. qui p̄pter vite sue p̄bitatem z doctrine excellentiā ibidē ad pontificatū status dignitatē fuerat exaltatus.

post hec sciatur ille liter

Hinc vt noscatur peribermenias habeatur

s̄ lib p̄heras difficil? intellcū p̄fortat

Qui licet obscurus mentem solidat quasi murus
i. obscura documēta i. difficilia

Barbara per verba quia dogmata reddit acerba
s̄ p̄ba integ? p̄struit

Per que totalis oratio fit logicalis

Dicit q̄ postea Arestoteles edidit librum peribermeniaz. cui? traditio quīs sic per verba obscura z difficilia. multum tamē vtilis est. quia docet quō oratio logicalis que veri vel falsi ē significatiua ex quibusdā p̄ribz orōnis combinari debeat

i. noua logica statim i. in quatuor libris

Ars noua mox sequitur. quadrangula que reperitur
s̄ noue logice sic dicit̄

Quis libroz primus vult esse priorum
s̄ libz p̄oz regla p̄tinet syllogismi formatio

Sub cuius norma pausat sylogistica forma

De vita

Simplex et pura. ^{forma general' syllogismi} triplex ^{s' libror' appellatus} distincta figura

Alter et ipsoz liber extat posteriorz
^{demonstratione facere} ^{discere manifesta}

Tu demonstrare poteris quo discere clare
^{causatiuus}

Demonstratiuus syllogismus erit genitiuus
^{i. scie} ^{i. debite}

Artis perfecte fuerit tibi tradita recte
^{s' scia demonstratiua}

Gaudet bec innatis veris ac immediatis
^{manifestis} ^{i. a pditione particulariū}

Principijs notis a partis lege remotis
^{i. a qbo pducit} ^{erigit}

A quis causari conclusio vultq; probari

Nec auctor dicit q; Aristoteles edidit nouam logicam. que diuidit in quatuor libros principales. inter quos primus omnium est liber priorz qui tractat de formis syllogismoz. scz de modis et figuris. que figura distinguitur in tria membra. scz in primam secundam et tertiam. in quaz prima medium subiicitur in vna propositione et predicatur in alia. et in secunda bis predicatur medium. in tertia vero bis subiicitur. vñ? Prima pñs medium subiicit. post predicat ipsum. Altera bis predicat. tertia bis subiicit. Tunc ibi (Alter et ipsoz) auctor dicit. q; secundus liber noster logicę vocatur liber posteriorz tractans de syllogismo demonstratiuo qui est generatiuus scientie procedens ex proprijs primis immediatis veris et vniuersalibz principijs separatis a lege particularium. Ex quibz quidem principijs pbatur et inducitur conclusio. de qua est scia

^{i. dyalecticar' muneribz} ^{i. pñs scias letat}
^{liber thopicor'} ^{i. a dictas}

Thopica de donis post bec gaudet rōnis
^{s' thopice} ^{causat} ^{efficac}

Liuis vi fortis generatur opinio fortis
^{i. liber} ^{sic deñs}

Tandem tractatus fit elenchor' numeratus
^{s' libro elenchor'} ^{i. deceptor'ia}

Lui ratio tota vult esse sophistica nota
^{s' rō} ^{apparētiā hz}

Que satis apparet per eam: sed mens nimis aret
^{dubitat}

Arestotelis

esse aliqd vitatis appetit s^c sophistica
Quā fore quid veri nam plus amat ipsa videri
homini appetitua deceptiois
Humane laudis est quesituaq; fraudis
intellectui supba venena
Luius dat vltra menti turgens aconita
satis documētis termin⁹
Hec sat doctrinis logice proprijs data finis

Hic dicit q^d liber thopicoz docet formare rōnes pbabiles. et quibz
colligit syllogism⁹ dyalectic⁹ opiniōis generatiu⁹ Tūc ibi (Tandē
tractatus) d^r q^d vltim⁹ est liber elenchoz. q^d tractat de syllogismo sophi
stico deceptiōe in impiris causatiuo Et ideo solum facit apparere mē
tem. que apparētia est eius finis et non sciētia. quare p^rmittit mētē art
dam z vacuā solum fouendo mentis supbiam Et in hoc finitus est nu
merus libroz noue logice.

oratoris faciūdia s^c arestotelis
Rhetoris ornatus dignos dat ei famulatus
pedisseq; pulchre sicut famulat dñe sue
Abra sue belle velut obsequitur domicelle
illi⁹ scie acceptā esse oratoris sciam
Dic logice p^r artem gratam fore rhetoris artem
s^c rhetorica cognoscit veracit^r
Que persuadere scit per cōmunia vere
s^c rhetorice rhetor⁹ excellētissimus
Luius erat fautor scribar⁹ summus et autor
triplici illi⁹ scie codice s^c librū
Triuo rhetorice libro. quem scripsit amice

Hic dicit autor. q^d rhetorica pedissequa seu ancilla est sequēs logi
cam sciam. sicut pedissequa seu ancilla sequitur suam domicellā Et ip
sa rhetorica habet veritatē hominibz psuadere per cōmunia z vera p^r
cipia ad alliciendū ipsos vt postulata p^rsentiant. Cui⁹ rhetorice scie
p^ripuius autor fuit Aresto. de qua p^rscripsit tres elegātissimos libros.

.i. scia .i. orator⁹ .i. logice sciētie
Arsq; poetarum doctrinaz variarum
.i. finis .i. infim⁹ s^c termin⁹
Terminus est ymus. vltra quem nō magis ymus
s^c scia poetaz
Unitur hec signis exemplis se quoq; dignis
aliq^d p^rmedandū gestū vilipendendū
Ad quod laudandum factum vel vituperandū

De vita

^{q̄re} ^{s^c poesi} ^{difficilis}
Fabula cur rara sibi non extat vel amara

^{s^c fabula} ^{multoties}
Non fieret sine qua ratio persepimus equa

^{augmentū} ^{p̄bet} ^{doctrinā}
Aostro fomentum dat ei scribe documentū

^{s^c poesi} ^{p̄posuit} ^{i. duobz codicibz} ^{ornauit}
Hanc qui tractauit binisqz libris decorauit

Hic est autor q̄ poesis est finis logice sciētie. sicut est translator poe-
trie Aristotelē in prologo eiusdē. Gaudeāt viri studiosi se p̄mentū
logice inuenisse. Hec autē poetica scientia vritur signis 7 p̄uenientibz
exemplis ad laudandū vel vituperandū aliquod factum. qui ipsi poe-
sis finis ē. fm quam poesi cōuenientes laudādi vel vituperādi poss-
sunt capi rōnes. quibz procedit in effectum. quam Aristoteles tradidit
in duobus libris sue poetrie

^{scie diuisio}
Instrumentalis est artis sectio talis

^{speculatiua} ^{practica} ^{i. phia}
Altera theorica praxisqz scit esse sophia

^{i. natural} ^{metaphisica} ^{tres scie}
Phisica diuina mathematica numina trina

^{i. in q̄bz} ^{donata} ^{i. scia speculatiua}
In quis dotata remanet speculatio grata

Hic autor artē seu sciām (q̄ vrimur tanqz instrumēto intellectus. q̄
vadit in actū intelligēdi) diuidit dicēs. sciētiarū alia ē speculatiua. alia
vero practica. Speculatiue scie finis est scire. praxis p̄o operari finalit
Sub speculatiue scie noticiā cadūt phisica seu naturalis phia. 7 meta-
phisica que dicitur prima phia. 7 mathematica tractās de quantitate cont-
nua vel discreta. in q̄bz anima dulcit fouetur in actu speculādi

^{naturaliū rez} ^{p̄scibilia rōnabilē}
Phisica nature sibi prestat fulgida iure

^{s^c phisice}
Eus bene cui nouum vult esse mobile totum

^{s^c phisice} ^{mḡ} ^{dar} ^{optima} ^{fercula}
Aoster cui scriba prebet crassissima liba

^{i. libris} ^{pluribz} ^{docent} ^{s^c scholaribz}
Cartallis multis que presentant amicis

^{i. liter} ^{phisicoz} ^{ornatus}
Phisicus auditus forri ratione polius

^{animū} ^{generalibz} ^{cognoscentē}
Principis mentem cōmunibus esse scientem

s^c p
prestat.
sper
ingre
rimatur
no poi
finita nequ
gnaturalis
rational
liberati est co
tanti a
nati
delectē
naturalis ph
vocat
quia iste
Seda. q
p̄cipis. que n
de p̄cipis
de loco. de rpe
recundē ad in
mō esse motum
dicitur 7 infatiga
dico
magnum dic
p̄one
p̄fecte po
mō dicitur
mōrem sum
s
docet
p̄one illa d
q̄ dicitur de
p̄fecta que
a forma. 7 cet
mō p̄ceptū im
p̄fecta. 7 opera
mōrem. 7 opera
mōrem. 7 opera
mōrem. 7 opera

Arestotelis

^{s^e principia plene diffinit}
Nature prestat. que perfecte manifestat
^{s^e lib phisicoz docet sine termino durari}
Hic motum sperere tradit sine fine manere
^{s^e motu inquit i. p^rimus motor}
Per quem rimatur causa. que prima vocatur
^{s^e p^rie cause nō pōt i. p^rus cognita}
Luius finita nequit esse potentia scita

Hic d^r. q^d naturalis p^hia docet de pulchritudine seu dispositione rerum naturalium rationabiliter. Lⁱu^s naturalis philosophie p^rmi libri scz phisicoz subiectū est corpus mobile fin^e Altertum. vel ens mobile fin^e sanctū Thomā. tanq^m aliquod in hac sciētia p^rmo notum. in quo deter^rminans cōmuniora nature que sunt tanq^m optima lib^a. i. intelligere vōs lentib^z dulcia. descendēs postea ad specialiora. que describit in diuers^z lib^ris naturalis p^hie Tūc ibi (Phisicus auditus) autor dicit q^d liber phisicoz vocatur liber de phisico auditu. z hoc p^rter duplicē causam. Prima. quia iste liber p^rscriptus est in cōmuni scholarū audientia sub Aresto. Scōda. q^d in h^o libro tractat de cōmuniorib^z z generaliorib^z nature p^rncipijs. que nō p^rciunt alio sensu q^m sensu auditus: Tractat enī ille liber de p^rncipijs rez^z naturalium. de natura. de causis. de motu. de infinito. de loco. de t^rpe. de vacuo. de p^rib^z subiectiuis z integralib^z motus. z de eorundē ad inuicem p^ratione. inter quos motus finaliter cōcludit vñū esse motum p^rperuum. z vñū p^rperuum motorē. cuius potētia est infinita z infatigabilis. sine magnitudine semp^r mouens.

^{i. lib^rū de celo p^rlocū p^rtractū}
Leli tractatum dicens per vbi variatum
^{docere plene z tridere}
Tradere perfecte poteris quod scindere recte
^{i. in q^rtuor elemēta z stellis ornā}
In rem terenam simul et rem sedere plenam
^{s^e liber}

Leli naturam docet iste poli^z figuram

Hic autor ponit illa de quib^z Aresto. tractat in libro de celo z mū^zdo. dicens q^d ibi tractat de corpore mobili ad vbi. q^d diuidit. q^d quedā sunt corpora terrestria: que sunt sub celo ex^riticia. sicut q^rtuor elemēta. vt ignis aer aqua terra. z ex his cōposita. quedā sunt celestia que sunt vn^z decim. celum cōpyrreū immobile. primū mobile. spera nona. celum stellarum. spera saturni. spera iouis. spera martis. spera solis. spera venēris. spera mercurij. z spera lune Et de motu z figura ipsius celi tractat Arestoteles in secundo libro. Et finaliter concludit determinādo de locis elementoz in quarto

De vita

scire multa liber .i. de generatiōe
Nosce facit plura tractatus de genitura
s^c illoz s^c corpus regulā
Vertitur ad formam per quoz mobile normam
s^c formā
Per quam mutatur corrumpitur et generatur

Hic dicit autor. q^d Aristoteles in libro de generatiōe tractat de mobili ad formā. fm cuius mutationē res dicit^r generari vel corrumpi. et de illaz mutationū subiecto qd est materia p^{ri}ma seu yle. quod est subiectum generationis. et modo quodā omniū aliaz transmutationū. vt ibide dicit Aristoteles. Et de mixtoz et elementoz trāsmutatione. et de causis p^{er}petuitatis generatiōis et corruptionis

sp^c libro sciētia hactē
In metheozoz speculatio traditur horum
spēs in tali elemēto
Quoz natura generatur in aere pura
vides gñata antris
Vel que concernis ex terre nara cauernis
aliqua pponā
Quorum sunt quedam que tunc ex talibus edam
.i. cometa .i. volans
Lactea comata. vel stella per acra lata
imp^{er}ssio ignita mare crescēs
Ignis nix grando pontus turgens aliquādo
hiatus fulmine vētus
Ros nebule scatus tonitrus cum fulmine flatus
.i. terremotus circul⁹ lune .i. yris
Motus terrenus halo simul arcus amenus
appetat scire aliq^s
Talia cum reliquis cupiat cognoscere si quis
cordis operā det doctrinis
Libri vi mentis vacet istius documentis

Consequenter dicit. q^d in libro metheozoz. Aristo. determinat de illis impressiōibz q^{ae} generant^r in aere. et de illis q^{ae} generant^r in cauernis terre. vt sunt cometa. stella ardēs. ignita imp^{er}ssio. nix. grādo. rumor maris. ros. nebula. tonitrus. fulmen. ventus. terremot⁹. halo qui est circul⁹ lune circūdans ipsam in signū future pluie. galaxia. et est lactea via. que per modū vie in celo ex multitudine stellaz sic apparet. q^{ui} fm vulgares dicit^r via ad scā Jacobū. Quoz naturā si q^{ui}s velit p^{er}fectius cognoscere plegat librum metheozoz. et eius cōmentatores

Arestotelis

^{mineraliū} ^{diuersarū}
Arsq; minerarum doctrix extat variarum

Rerum mixtarum que dote carent animarum

Ista dant vallum. sal. sulphur. petra. metallum
^{arestoteles} ^{esse}

Noster scriba parum cuius fecit fore clarum

Hic docet q; noster scriba Aresto. etiā determinat de mineralibus
que sunt quedā mixta ex elemētis 2 inanimata. Et sunt in quadrupli
ci differentia. vt sunt sal. sulphur. lapis. metallū. Et dicunt mineralia
a minera. q̄ est qdā materia terre. de qua ista mineralia fluūt
tribus doctrinas phisice

Librorum sextus dans dogmata phisica textus
manifestās illi⁹ forme eētiā abūdant

Declarans anime naturam ponit opime
diffinitio illi⁹ materie forma

Terminus est factus anime bene corporis actus
^{s^e rei}

Primus viuētis ac instrumenta tenentis
^{fouemur} ^{utimur}

Ros quo nutrimur motu sensuq; potimur
^{triplici letat} ^{vetera}

Hec specie trina gaudet per dicta vetrina
^{s. poia nutritiua} ^{illa poia} ^{regit}

Nutrit 2 armat sensu ratione iuuatur
^{s^e nutritiua} ^{sensitiua}

Plantis primo datur. pecudis sequens sociatur
^{s^e rōnalis} ^{ispiciat}

Tercia debetur homini. qui cuncta tuetur
^{s^e libro de aia} ^{oia}

Isti coniuncta dic esse volumina cuncta
^{ignita aiaz}

Ex quibus est nota viuētis passio tota

Hic dicit q; sextus in or dine librorū naturalis phisic est liber de anima
qui tractando de aia declarat primo eius naturā diffinitiuē. dicens q;
anima est principium quo viuimus. sentimus. mouemur fm locum. et
intelligim⁹. Ex quo eliciuntur gradus vite. que sunt vegetatiuū sens/
itiuū. motiuū fm locū. 2 intellectiuū. Cuius sunt tres species fm sen/
tentias antiquorū doctoz. qz prima est anima vegetatiua. scda sensi

De vita

tina. tertia est intellectiva. prima puenit plantis. secunda puenit testis
is. tertia hominibus tm. per quam quodammodo sibi possibilis est om
niu rerum cognitio naturalis. Tunc ibi (Isti puenit) dicit q omes
libri in quibz determinatur de passionibz animalis. siue totius anima
lis. siue anime siue cor poris. sunt isti libri ptingendi. vt sunt libri de sen
su z sensato. de memoria z reminiscencia. z ceteroz libroz. quos philo
sophi parua naturalia appellant

accepti

Entis sunt grati libri post hec animati

Qui plantis nomen animalis donat z omen

summat

talis scia

minu

Et sic completam sortitur phisica metham

illi

getis

splendida

Noster arestoles grecorum fulgida proles

nisi

phia

gnita

Hic ni vixisset phisicis male nota fuisset

Nic dicit autor q post determinationem librorum prius recitato
rum sequitur liber de vegetabilibz z plantis z animalibz. in quibz na
turas diuersarum arborum z multorum animalium satis mirabiles
(vt posset patere inuentibz) pulchre describit noster Arestoteles. qui
ortum sue natiuitatis habuit a grecis. In quo autor pmendare inten
dit Arestotelem in sua sapientia. qz ex eo q a sapientibz natus est. om
nino sapiens dz. qz didicit ab illis mores z prudentia ptilia. Et pprea
si arestoteles no vixisset. naturalis philosophie notitia a nullo esset pfe
cre tradita. sicut ab ipso nobis docta est. In quocluditur cum fuisse
omniu philosophoz sapientissimu

methaphisica summe

Ars diuina satis summe comes est bonitatis

fbuit

Entis naturam. que dat cognoscere puram

scia

inquit

dina

Ista theoria vestigat culmina dya

se rebo

est

gnitio

Qui de diuinis extrat speculatio finis

secretario

arestotele

Ars pro summissa nostrum scribam tenet ista

sciam

puleris

splendere libris

Ipsam qui bellis fecit clarere libellis

libris

mathematica scia

latas

In quibus est multa mathesis doctrina sepulta

Arestotelis

^{6^a mathematica} ^{agnoscit} ^{inuenit}
Que velut scitur. imperfecte reperitur
^{que} ^{puata}

Ad nos translata libris cur est viduata
^{arestotelis} ^{celitudine} ^{sciuit} ^{pturis}

Nostri doctoris culmen. qui nouit honozis

Hic dicit autor noster q^d scientia diuina vel metaphisicalis (que est summa inter ceteras scientias) tractat de ente inq^uitum ens. ⁊ de eius proprietatibus. que sunt vnum. verum. bonum ⁊c. Et etiam loquitur de rebus diuinis. scilicet de prima causa vniuersalissima. que est deus ⁊ etiam de ipsis intelligentijs. ad quas se habet oculus nostre intell^{ig}entie (vr dicitur secundo metaphisice) sicut oculus noctue ad lucem solis. In quibus libris etiam de rebus mathematicalibus tractat. p^{ri}mo in octauo. que mathematicalis scientia imperfecte nobis est tradita. ex eo quia libri Arestotelis tractantes de illis rebus ad nos non deuenerunt. vel saltem imperfecte. vr patet in illor^{um} libro: um p^{re}cellib^{us}

^{solū} ^{q^ulitate} ^{scire} ^{q^uritatē}
Ista docet tantum sine quali cognoscere quātum
^{siderū} ^{ornata}

Terre mensura stellarum pulchra figura

Regula formandi modulus. ratio numerandi
^{intrinsecas}

Hinc dant internas partes ceu dona quaternas

Hic autor noster manifestat de quibus mathematicalis sciētia docet. dicens q^d illa ars solummodo docet naturam quantitatis s^{im} q^d se parata est a qualitatibus sensibilibus. Nam geometria docet artem mensurandi terram. Astronomia vero docet naturam astroz. Musica vero docet modulationem in cantu. quemadmodum arismetica rationem numerandi. Et tantum de scientijs speculatiuis Arestoteles. Sequitur nunc de practicis scientijs Arestotelis iuxta diuisiones prius premissam

^{practica} ^{etiā}
Actiuam praxis vehit actiuā simul aris
^{factiua} ^{opandi cū manu} ^{scias}

Prima suas partes manuales continet artes
^{artib^{us}} ^{excellsa} ^{declarat} ^{scia}

De quibus eximia nil tractat philosophia

^{6^a vsum} ^{agnoscitur}
Usu funguntur: per quem plus arte sciuntur

b q

De vita

Hic psequenter autor ponit diuisionem practicarum scientiarum secundum Aristotelem. Cuius ratio ordinis est. quia perfectiora sunt priora. scilicet speculatiua scientia est perfectior quam practica. ergo prius de illa et eius modis determinauit. Diuidit autem praxim in practicam actiuam et factiuam. Actiua est de rebus agilibus. et talibus operationibus in quibus proprie non relinquitur aliqua res operata. Sed factiua est de rebus factilibus. que sunt res ad extra facte. cuius partes sunt artes manuales et prebenduntur in hoc versu. Lana nemus miles nauigatio rus medicina etc. de quibus partibus philosophia nihil tractat. eo quod talium notitia potius habetur per usum quam per artem. nam eo quod sunt per consuetudinem facillime. scientiarum traditio non est necessaria. eo quod ars secundum philosophum est circa difficillima.

scilicet actiua ^{moralis philosophia} ^{acquirere}
Altera cognoscit quicquid mos ^{vocata} prendere possit

Quare moralis est dicta scientia talis

Nam vel perfecte docet illum vivere recte

Esse triplex ^{valuerit} ^{cognita} tibi que poterit fore scita

Uel dispensatur per eam domus ^{disponit} ^{familia} ^{regit} et moderatur
^{coem polum}

Aut inter ciues proprios per eam bene viues
^{ethicorum} ^{economica} ^{politica}

Ethis habet primam. domus altera. sed polis ymam
^{pdicta} ^{opilata}

Omnia prefata libris sunt condecorata

Aristotelis sapientis instructoris ^{laudati}

Prostri cordati monitoris in arte probati

Hic dicit autor quod altera pars ipsius practice scilicet actiua tractat de regimine et virtutibus moralibus hominum. ideo dicta est moralis philosophia. Ista autem moralis philosophia diuiditur in tres partes. scilicet in ethicam. economicam et politicam. Unde ethica docet de regimine unius hominis finem scilicet. et ideo illius subiectum ponitur homo felicitabilis. Sed economica docet de dispensatione seu gubernatione domus et familie. Polica vero docet de gubernatione multitudinis seu ciuitatis. ideo dicitur a polis quod est pluralitas. et per hoc scientia. quasi scientia tractans de regimine plurium.

^{cognoscit} ^{iuuenit}
Per talem sciatur quo felix quis repetitur

Aristotelis

dicere modicè diligere
De quo tractare nunc pauca videbor amare
sciuntur cupere
Entis cuncta bonum noscuntur gliscere donum

sciuntur vrit
In disciplinis fruitur cum nomine finis
finis iuestigat habeat

Qui si queratur: vt propter se teneatur
alicui? alteri?

Et non vlliùs ob causam finis alius
vltiur? beat? esse

Ipsè supremus erit quo felix quis fore querit
nouissima ens felicitas

Ultima mortalis ens prosperitas animalis
s^c carnis beatitudinē

Esse voluptatem predictam felicitatem
phi retulerit veracit

Quidam dixere. qd falsum dicio vere
pqr nihil

Itaq; voluptatis nil humane probitatis
hō plane aialii brutoz

Vir sapit expresse. sed et hoc pecudum dicit esse

Dictus vero status homini manet appropriatus

Hic dicit q per philosophiam mortalis homo efficitur beatus: de quo autor in presenri libello parum intendit tractare. Docet em ethica q omnia bonum appetunt. Et hoc probat inductiue in disciplinis et scientijs. que sunt gratia alicuius finis. sed finis et bonum coincidunt. Et est duplex finis. scz finis ppter se non in aliū ordinatus. vt felicitas. Et alius est finis in aliū ordinatus. sicut sedere ad quietem animi. et quies animalis ad fortificationem virium naturalium. et per illum finem nullus potest fieri beatus: sed per primum finem (qui non est alterius gratia) homo redditur felix. et ideo ille est vltimus finis.

Tunc ibi (Ultima mortalis) recitat quorundam opinionem. qui dixerunt vltimam hominis felicitatem et summum bonum esse voluptatem corporalem. Sed hoc reprobat dicens: q felicitas est soluz bonum conueniens creature intellectuali. sed voluptas corporalis conueniens est hominibus et brutis: ergo illa non potest esse summum bonum. Et hec propterea non nominat fm veritatem aliquod bonum hominis. sed potius virum tollens virtutem

De vita

^{honor}
Nec dicetur honor. quod sic ostendere conor
^{honoris} ^{honorata} ^{h3}
Plus decorans floris decorata gessat honoris

Sed bona summa dato cuiuscumq; beatificato
^{fore} ^{felicitate}
Propter virtutem hanc dicimus esse salutem
^{ultimi}

Quod summi doni non conveniet rationi
^{forz} ^{alsero}

Non tamen esse statum virtutem dico beatum
^{nihil} ^{quia} ^{malu} ^{habere} ^{felicitatis}
Nil quoniam triste comprehendere vult status iste
^{dicat} ^{virtutis}

Tristis sepe status fertur nostre probitatis

Hic dicit autor q; summum bonum non consistit in honoribus. Cuius prima est illa ratio. quia felicitas debet esse in illo cuius est tanq; accidens in subiecto. sed honor non est in honorato: sed in honorante ergo summum bonum non consistit in honoribus. Secunda ratio quaz ponit ibi (Propter virtutem) est ista. quia summum bonum ex quo est ultimus finis queritur propter se. sed honor non est propter se. imo fm boetium est gratia virtutis. ergo non est summum bonum. Terciam rationem ponit ibi (Non tamen status) quia status felicitatis debet esse sine tristitia. ex quo felicitas est status omnium bonorum aggregatione perfectus. sed cum honoribus sunt mixte multe tristitie. ergo in illo non consistit hominis felicitas. quod ad longum declarat Boetius in tercio de consolatione

^{ultimi} ^{pstat} ^{denarij}
Nec finis summi formam dat gratia nummi
^{accessus} ^{multoties}

Ipsius aduentus quia sepius est violentus
^{violencia} ^{supreme} ^{domo}
Vix caret sede summe bonitatis in ede

Hic autor probat felicitatem non consistere in divitijs. cuius tales assignat rationem. quia nullus potest violenter fieri beatus. sed aliquis potest fieri dives violenter. Etiam summum bonum est quo quis adeptus nihil ulterius desiderare queat. sed appetitus habendi divitias in infinitum crescit. Etiam adepta beatitudo amitti non potest. sed divitiis possunt finaliter amitti

summa
de omni
propter cuncta
ratio sciri
propter o
omni
divitias
multip
virtutis
vita si
rele
veluti
manib
cunctis
dica
bene scind
dicit q; ac
des virtutem
matis actus
modo non du
is virtute o
propter
moral
fido
propter mor
mat late ci
pender
pro menti
comparatiu
dicit
narratur la

Arestotelis

^{summū bonū} ^{illi⁹ phi}
Rerum summa dea nec erit platonis idea
^{esse. oim rerū}

Que fore cunctorum ratio queat vna bonorum
^{agnosci nō valet}

Nam ratio sciri nequit aut plene reperiri

Nic reprobat opinionē platonis dicens. q. summū bonū nō p̄t esse
idea boni p̄muni omibz bonis. sicut plato posuit. qz omniū bonorū
rāta est diuersitas q. vñū p̄mune habere non possunt. quā opinionem
Arestoteles multipliciter reprobat p̄mo ethicorū

^{sup̄me} ^{bitudinis}
Actio virtutis summe dat dona salutis

Perfecta vita si in anserit ipsa petita

^{ips p̄nale} ^{vna tribuit autis}
Ver veluti mundo non vnica donat yzudo
^{manifeste vale} ^{beatificare}

Sic neq. te clare poterit brevis hora beare
^{dicat} ^{duplicat}

Si bene scindatur virtus merito geminatur

Nic dicit q. actiones virtutum sunt causa salutis. si perseverauerit
tunc tales virtutem operando vsq. ad finem vite hominis. Nam vñ
us virtutis actus nō facit hominē virtuosum. sicut postq. vnica p̄pa/
ruerit yzudo nondum est signum verum temporis vernalis. 7 sic breue
tempus virtuose operandi non facit virtuosum. sed virtutes augmen
tantur p̄ p̄muniū virtutum operationem

Est quia moralis virtus vel spiritalis
^{studio} ^{talis p̄t}

Sub p̄irgo moris prudentia culmen honoris
^{pollicita felicitate}

Obseruat late ciuili prosperitate
^{sup̄bientē}

Summe prudentem quapropter dico tumentem
^{sapie}

In regno mentis habitus regnat sapientis
^{speculatiua} ^{felicitate} ^{dīna}

Contemplatiua cur prosperitateq. diua
^{beat⁹} ^{dicat} ^{p̄ncipat}

Felix narratur sapientia cui dominatur

b liij

De vita

^{beat⁹} Est felix soci^a cui constat philosophia^{illa scia}
^{phia} ^{lucide}

Que nos preclare nouit dijs assimilare

Artibus ornatum dic esse deo simulatum

^{gnosci}
Hec se tota quia cerni dat philosophia

Hoc opus ergo pie speculari est philosophie

Hic dicit auctor noster q prudentia est virtus moralis. ⁊ inter omnes illas tenet culmen honoris. hoc est q sit omnium moralium virtutum principalissima. ⁊ conseruat prudentem in summa felicitate. Etiam ipsa sapientia gubernans regnum anime facit hominem felicez fm vitam contemplatiuam. in qua dominus obtinet habitus sapientie. cuius soci^a fertur esse ipsa philosophia. que facit hominem deo assimilari. vt inquit seneca ad lucillum dices. hoc mihi philosophia promittit vt me parem deo faciat

^{beat⁹} Felix iste status vult esse bonis ^{ornat⁹} decoratus
^{operatrix}

Quorum fortuna dominatrix permanet vna
^{bitudo} ^{desiderat}

Ciuilis vere bona plurima querit habere
^{facta} ^{aperta}

Virtutum gesta per que fiunt manifesta

^{nisi} ^{pecuniosus} ^{bilaris} abscondit magnanimum

Ali sit nummosus. largus. later. ac animosus

^{non} ^{summ⁹} intellect⁹

Non erit absq bonis status excellere rationis

Per se natura studij nescit sua iura

^{alio} ^{sanitate} ^{idiget} ^{vestitu}

Corpore cum victu sano sed eget vel amicu

^{magis}
Sed plus sub primo ludet q̃ sub lare diuo

^{perit}
Turbine multorum marcescit nanq bonorum

^{ncipib⁹}
Terre siue maris dominis si non similis

Arestotelis

^{s^e vite tue} ^{felix}
Non minus inde status poterit tuus esse beatus
^{supplementū} ^{scz arestotel} ^{.i. doctrina}
Hoc complementū nostrī scribe documentum
specialit^r ^{adeptū} dicit^r ^{s^e arestorde} ^{pletū}
Precipue nactum fertur ab eoq; peractum

Hic dicit q; status felicitat^s vult esse decoratus talib; bonis. que ea
dunt sub dominio ipsi⁹ fortune. Et p^rcipue status felicitat^s ciuilis req
rit talia bona. per quoz bonoz dispensationē debitā actus virtutū ma
nifestant. quia si nō habet nummos nō potest habere vsum p^rutis mag
nificentie. nec status rōnis in p^remplando z gubernādo potest esse p^rfec
tus sine istis bonis q; respiciunt hominē. vt est cibus ad sanitatē corpo
ris necessarius. z etiā vestes. quoz p^rimū tamē est magis nccārium. p
quoz bonoz amissione honor hois marcescit. quia nō est similitudinē
gerens cum principib; dominantib; sup mare z terram puincias z do
minia. potest tamē esse absq; illis status virtutū anime. fm quā quis
p^remplat deum. in quo est totius philosophiē finale p^rplementū

^{secreta} ^{s^e arestoreles}
Scripserat occulta tamē ipse volumina multa
^{secretis sciētis} ^{s^e volumina}

Atribus oculis fuerant que prestita multis
^{scia alchimistica} ^{.i. ars diuinatoria}
Sunt. velut alchimia medicina scientia diua
^{s^e scie diuinādi}

Diuinatores cuius sapiunt bene mores
^{scie astronomice} ^{fecit} ^{libros} ^{s^e libroz}

Atribus astroz dedit atq; volumina. quoz
^{lectura} ^{nō ostendit} ^{inuenit}

Lopia subtrahitur nobis. quia nō reperitur

Hic dicit. q; Arestoteles scripsit multos libros z tractatus. qui nō
venerūt ad nostram noticiā p^r translatōres libroz Arestotel. sicut sunt
quidā libri de occultis reb; tractantes. sicut de p^restigis z diuinatio
nib; de medicina. de rheologia seu diuina scientia. cui⁹ imitatores z di
scipuli sunt tene in talib; experti. Et etiā de astris edidit volumina. q;
noticia apud latinos nō habetur.

^{scia} ^{s^e arestorele} ^{splēdere}
Ecerat ars vere simul hunc virtute nitere
^{firmavit} ^{fundamentū}

Fixit namq; viam totam per philosophiā
^{est} ^{inuctus} ^{plenus}

Extat compertus omni virtute refertus

De vita

Comparat eterne ^{s^c aristoteles} qui dum ^{supreme} viteq^{ue} ^{naturale} supreme
Vitam nature proprie breuiter periture
^{fit} ^{firmus} ^{nō formidās}
Efficitur fortis non curans vincula mortis
^{considerat} ^{diuersis}
Cum videt in rebus varijs nec non speciebus
^{regulā} ^{capere}
Iusticie normam: talem vult prendere formam
^{s^c formā} ^{s^c homo}
Per quam felici iustus queat omne dici
^{delicias} ^{estimat} ^{ineptias}
Quando voluptates videt has putat improbitates
^{gre} ^{statim} ^{mūdus} ^{luxuriā} ^{supbiam}
Lur mox sit castus lusus vitet quoq^{ue} fastus
^{litalis} ^{s^c bonū} ^{supremū}
Et largus minimū negat esse bonū quoq^{ue} summū
^{cerre} ^{falsitatis}
Semp reuera falsis prefert. quia vera
^{est} ^{verax} ^{supmus}
Extat veridicus q^{ui} bonoz summus amicus
^{esse} ^{sapientē} ^{rectū}
Et fore prudentē planum satis est sapientem
^{s^c virtuti}
Virtus moralis est omnis. cui socialis
^{sapiētis} ^{letūscale}
Philosophi veri morz satis debet haberi
^{sapiens} ^{s^c phi} ^{visitauit}
Philosophus si sit. quē non hec gratia visit
^{a. plus q^{uā} dici p^{ot}} ^{assimilat}
Plus q^{uā} dicatur homo monstro cōsumilatur
^{curfus} ^{s^c mōstro}
Ordo nature solet esse cui male cure
^{doctor} ^{sicut} ^{sciētis}
Iste magister vti sup omnes artibus vti
^{plene} ^{supare} ^{potuit}
Perfecte sciuit. omnes sic vincere quinit
^{apice} ^{donātis}
Lumine virtutis dantis bona cuncta salutis

the more diu
long ac omnia
vita etiam hanc
ad vitam eter
nature m
pote est in mul
p parabile est
omni tandem
suum est tunc
omnis cader
quod suum et
pcederacis.
qua in dis
Sed per
pcedit. hec au
in diuigens o
actuos. qui
tema philo
cetera natu
nam cum cer
parari de obu
indidit perfe
ma ambulan

phoset
me virtutu
hinc docun
pcedit doct
ne
me alcatia
re mun
vitis arma
q^{ui} bonis an
vi
simul et m
mi
neciam fe
qua curat

Arestotelis

Nic autor dicit. q sicut Arestoteles habuit plenitudinē phisicaz
scientiaz ac omniū aliarum artium. quas in scriptis posteris suis reli-
quit. ita etiam habuit virtutum copiam. p quas comparat vitam na-
ture ad vitam eternam. quia vita eterna in secula seculorū est duratura
vita autē nature momēanea. et si interdum ad aliquod tempus durat
hoc tamē est in multis periculis. post que tandem necessario deficit. qz
omne generabile est corruptibile. quod ex determinatione potentie ad
maximum tandem corrumpitur. propter cuius vite meritum mors na-
turalis non est timenda. quia in rebus mutabilibz et rerum speciebz sub
usu hominis cadentibz est cōprehendenda norma iusticie. per quā vnt
cuiqz quod suum est redditur. Vir em iustus voluptates temporales
refutat sceleratas. quare carnis luxuriam vitat tanqz inimicā. Etiam
largus. quia in dispensando pecuniam non credit in ea esse summi bo-
ni rōem. Sed per rōnem discretionis homo prudens vera bona semp
falsis prefert. hec autē prudentia est omniū moralīū virtutum principā-
lissima dirigens omniū aliarum frutum actus et opationes in suos fru-
nes debitos. que cūlter philosopho dicit esse necessaria. quoniā sine
prudētia philosophus monstro cōparatur. quod causatur ex eo quia
cadit extra nature frequētem ordinationē. Sed qā arestoteles hanc pru-
dentiam cum ceteris virtutibz habuit. ergo nō monstro sed deo potius
comparari debuit. qui noticiam recte viuendi cum scriptis suis postes-
ris tradidit perfecte. per quam eternam salutem adipisci valeant recte
in spiritu ambulantes

s^c arestotel^s desideres videre
Luius virtutum cupias si cernere scutum
respice documentū p^{er}ōz optimā medelā
Conspice doctrinam scelerum summam medicinā
anīmus siqz arte illi⁹ viri
Pectus alexandri magni sine dore meandri
s^c dore muniuit alexandrū
Qua satis armavit. ipsum que sola beavit
dotibz s^c alexātri
Sicqz bonis anīmus donis fuit eius opimū
scīa virtutū s^c noīm
Ars simul et morum probitas sunt nomina. quoz
mentionē declarādo sua opa
Non faciam festa describendo sua gesta
nihil diligentīā dilexit
Nil quia curavit. studium tm sed amavit

De vita

^{s^c arestotel}
Ipsius toto studij cur ordine ^{pmoto} moto
^{fulget} fulget ^{copia} copia
Claret gestoz maiorum summa suoz
^{dicta} dicta

Sufficiant ista de vita eius reperita

Hic auctor probat qd supius dcm est de Arestotele. scz q alios dos
euit prudentia. qz docuit Alexandru magnu in tanta prudentia. vt pau
cis annis totum mundu sibi subijceret. Et q infert q Arestoteles fuit
ab undas in scientijs z virtutibz ac moribz. De cuius gestis ceteris h
auctor nihil dicit. qz pauca (eo q studio vebemeter adhesit) fuerit. que
de eius vita dicta sufficiant

post pda sunt manifesta

Hinc de morte sua quedam fiant tibi scita

^{s^c arestoteles} infirmitat^z ^{Guedine} Guedine premi

Qui dum languoris cepisset mole grauari

^{mort} mort^z ^{plaga} plagā nactus tristis

Unde fuit leti post vulnus adeptus amari

^{visitare} visitare ^{s^c arestotele} s^c arestotele ^{phi} phi

Visere venerunt ipsum cuncti sapientes

^{zscere} zscere ^{sue infirmitat} sue infirmitat^z ^{valde} valde desiderantes

Scire sui morbi causam multum cupientes

^{s^c arestotele} s^c arestotele ^{macilertia} macilertia ^{pene} pene

Quem nimis affectum macie pre mole doloris

^{tenentē} tenentē ^{inuenerūt} inuenerūt ^{s^c pomi} s^c pomi

Pomum seruantem repererūt. cuius odoris

^{s^c arestotele} s^c arestotele ^{prebuit} prebuit ^{iuuamē} iuuamē ^{sentire} sentire

Virtus ei modicum tribuit releuamē habere

^{incept} incept ^{phos} phos ^{accederes} accederes ^{cernere} cernere

Leuit vt bos ad se venientes ipse videre

^{s^c phis} s^c phis ^{s^c arestotele} s^c arestotele ^{instaret} instaret

His optata salus ab eo fuit immediate

^{s^c phi} s^c phi cito dixerūt verba accepte

Talia qui subito reuulerunt verba grate

^{a arestoteles} a arestoteles ^{infirmitatū} infirmitatū

Vidimus o doctor postq te debilitatum

^{noster animus} noster animus ^{tristitia} tristitia ^{turbatū} turbatū

Nostrum cor fuerat mestu multo cruciatum

^{videm⁹} videm⁹ ^{adeptū} adeptū ^{s^c pene tue} s^c pene tue

Sed q videmus nunc te nactum releuamen

Arestotelis

magnū aīe nostre tribuit p̄solationē
Ingens spiritui nostro donat medicam
s̄ p̄ba p̄hs attēta intellexit cito
Hec vt arestoteles vigili bibit aure rep̄
retulit des̄pate

Subridens dixit. vestra diffidite mente
gaudeā amore s̄ p̄alis

Q̄ leter proprie nunc spe vite retinē
p̄q̄ leti violētia rapiar ab

Nam scio q̄ mortis vi iam capiar m̄
retēto in manu leuam

Et nisi contento palma pomo releu
i. p̄cul dubio mortis telis deuincere

Semoto dubio leti iaculis supar
gaudeo corpis p̄dēre priuabor

Lenificor. sed ego q̄ carnis mole carbo
s̄ carne destructa i. eterne vite impetrabo

Dua rupta dona vite melioris habeo

Ista est pars vltima. in qua autor determinat do modo mortis ma
gistri Arestotel. dicens q̄ quedā manifestabo vobis de eius morte. q̄
postq̄ Arestot. incepit infirmari cecidit in laterale vulnus. a quo per nul
lam medicinā curari potuit. Quod postq̄ philosophi 2 sapientes an
dierunt. ad ipsum arestorelē accesserūt interrogātes eum de sui morbi
origine. per quē ipse arestoreles valde macer factus fuerat ex nimia pe
nalitate ipsius illis itaq̄ philosophis accedentib̄ arestoreles habuit
pomū in manu sua. cuius odor mitigauit penam ipsius intantū q̄ ince
pit illoz philosophoz p̄sentia cōsiderare. quos statim viso s̄ affectua
se saluauit. Qui respōderunt arestoreli dicētes se multum tristes esse
p̄pter eius morbum (quem tamē cum viderint aliq̄liter relaxarum) ga
uisi sunt. Quibus itaq̄ dixit Arestoteles. q̄ vim mortis euadere non
possum. Quis pena mea per pomū in manu reseruātū est mitigata. tū
pestifera mors sine dubio me apprehendet. Sed hoc solamen mibi su
perest. q̄ anima mea separabit̄ ab illa corruptibili carne testraliter con
tra spiritū semp pugnante. que corpore exuta melioris vite munera et
donationes participabit

s̄ p̄dicta cui noⁿ erat symō i. p̄hoz
Post hec vnus ei respondet sic sapientum
paratū oī tpe tua doctrina

Presto tuum semp fuerat nobis documentū
doce s̄ discipulos sciam intelligam

Instrue nos talem doctrinam q̄ capiamus

De vita

^{s^a} doctrinā ^{mo}rtis ^{nō} paucam⁹
Per quam morte tua leti vīm non timeamus
 ^{solat}ionē ^{no}stra aīa ^habebit
Per quod solamen nostrum cor grande tenebit
 ^{mo}re pluerō ^dolebit
Atq; minus solito propia de morte tedebit

Nec dicit q. vult de istis sapientibus & philosophis cui nomen erat
 symon dicit ad Arcetorele m. grm. sui. ex quo doctrina tua semp. fuit no-
 bis parata. rogo des nobis doctrinā q. non timeam. mortem. vult eis
 nostra non sit grauata dum violentiā mortis meditamur. q. adeo gra-
 uis & amara est. q. nunq. p. mittat hominē perfecte gaudere
 statim s. vbo

Hoster aretoteles mox sic responderat illi
 Solado sodales corde amaro
 Solando socios turbatos pectore tristi
 istius parum leuam sententiā fragore
 Unius adhuc modicum pomi releuabor odore
 instruum i. cū magno conatu

Atq; docebo vos magno non absq; labore
fide habet; in supma s^ephi sapietia
Creditis in summa nunquid vos philosophia
multoties cognita est qst divina
Sepe mihi visa que res erat fere diua
i. ias s^ephi i. phoz illustrare

Dentes que nouit sapientum clarificare
 dono salubri s^e mētes s^e phia beatificare
 Dⁱuine felici quas dicitur ipsa beare

Hic Arestoteles implet petitionē sui discipuli symonis p̄solando so-
cios suos in mentis amantudine p̄stitus dicens. q̄ adhuc modicum
mea releuabit infirmitas et odor e huius pomi. vt possim vobis hanc
manifestare doctrinā Et est ista q̄ philosophia que est rerum diuināz
humanariūz cognitio soler mentes hominū illustrare ad intuemdum
entis eterni extra celum existentis cognitionē. a quo cunctis deriuatū
est esse viuere z intelligere. his quide clari⁹ his aut obcurius. In cu-
ius cognitione hominis summa consistit felicitas. Joh̄anis xvj. Hec
est vita eterna vt cognoscāt te deum verū z quē misisti ihm xpm. qua
cognitione adepti nobis est vltim⁹ quod quis adipisci valeat. Qui? bo-
ni excellētissimi natura omnīū temporal ū sitim deleat. faciens cupere
dissolui z esse cum ipso. quod nobis pcedat deus in secula b̄dictus
¶ Concludo ergo finaliter z cum veritate dico. q̄ arestoteles p dei
misericordiā quam et intimo cordis affectu implorauit dicens **Q**uens
entium miserere mei) sua sancta ac p̄ciosa morte potius. translatus

Arestotelis

est ad eterne beatitudinis solium. Quis em̄ sane mentis de hui⁹ rei veritate ambigere possit. cum arestoreles habuit dei omnipotentis noticiā am. q̄ etiā deum summoꝝ bonoꝝ communicatorē non diligeret. cum dicat primo libro de celo ⁊ mundo. q̄ extra celum est ens a quo cunctis derivatū est esse. scz tam naturale q̄ gratuitū. Qui quidē arestoreles ita necessarius fuit ante verbi dei incarnationē. sicut necessario collatio gratie presupponit conditionē ipsius nature. quia Arestoteles legis nature maximus doctor. ⁊ compilator subtilis. Ex quo patet q̄ arestoreles fuit precursor xpi in naturalibz. sicut Johānes baptista fuit precursor xpi ad preparandū ipsi pletem pfectam in gratuitis. Nec obstat arestorelē fuisse in tpe ante legem gratie. qz dicit Augustin⁹. q̄ aliqui erant homines veteris legis filii ⁊ nature. qui per grām psonalem fuerunt de noua lege. Et hoc est quod dicit Apostolus ad Rhomanos ij. Q̄ gentes legem nō habentes naturaliter agunt ea que sunt legis. quē admodū noster arestoreles fecit. vt patz in scientijs ab eo traditis. Eō tra quē murmurātes sunt generaliter omnes begardi ⁊ lollardi. qui videntes festucam in alterius oculo. in p̄p̄is autē oculis tratem minime p̄spiciunt. quibz omnibz silentium impono. quia ipsis p̄p̄ios status et p̄ditiones bene p̄siderantibz sentient seipsos ⁊ status eoz omnino res probatos: vt patz in Clementina Ad nostram. de hereticis: cum cōcor. vbi statum ⁊ religionē ipsoꝝ intueri valent seipsos iudicaturi.

Explicit liber de vita ⁊ morte Arestotelis

Abfio
wifco
cim

0

